

Stortingets Energi- og miljøkomité

Vår ref.:
SSDDeres ref.:
Representantforslag 139 S (2025–
2026)Dato:
17. mars 2026

Innspill til representantforslag om tiltak for mer effektiv og økonomisk utnyttelse av strømnettet

Tekna er fagforeningen for over 118 000 naturvitere, teknologer og studenter. Våre medlemmer har høyere utdanning og representerer viktige kunnskapsmiljøer i Norge, både i offentlig og privat sektor.

Tekna viser til representantforslag fremmet av FRP om tiltak for mer effektiv og økonomisk utnyttelse av strømnettet. Tekna støtter at det må bygges ut mer nett raskere og vi støtter faglige begrunnede tiltak for mer effektiv og økonomisk utnyttelse av strømnettet. Samtidig er det viktig at naturen hensyntas i prosessen.

Tekna vil svare på punkt 1, 2, 3, 4, 7 og 10 i dette representantforslaget.

1. Fremmet forslag: *Stortinget ber regjeringen sørge for at saksbehandlingstiden hos NVE for mindre nettetableringer reduseres kraftig med et mål om at saksbehandlingstiden for større utbygginger på transmisjonsnettet vesentlig reduseres, og at prosesser og rutiner endres deretter for å sikre mer nett raskere.*

NVE gjorde 200 flere konsesjonsvedtak i 2025 enn året før. Dette tyder på at de tiltakene som allerede er satt i gang for å effektivisere arbeidet til NVE har fungert etter hensikten.

Mer ressurser til NVE til faktisk saksbehandling er et tiltak som kan bidra til å få ned saksbehandlingstiden ytterligere. NVE har de siste årene fått nye stillinger og mer ressurser. Men, de har samtidig også fått en del nye oppgaver. I saker der departementet ikke selv har kunnskap brukes for

eksempel ofte kompetansen som ligger hos NVE. Dette tar tid og fokus bort fra blant annet saksbehandling.

Ett annet tiltak man kan gjøre er å kutte ned på lovkrav og reguleringer. Det er mange lovkrav og forskrifter, og det blir stadig flere. Det er mulig å se på alle kravene og reguleringene og vurdere om man bør gjøre justeringer, men da må det iverksettes et større arbeid hvor NVE, næringslivet og andre relevante aktører involveres.

Det er også viktig å nevne at det å innføre flere krav og reguleringen oppå de allerede eksisterende fører til at ting tar lengre tid.

Tekna forstår det slik av at det fortsatt er rom for å få ned saksbehandlingstiden i NVE og støtter intensjonene i forslaget om å få ned tiden det tar å behandle konsesjoner for å få på plass mer nett raskere. Men, en avkortning i saksbehandlingstid må imidlertid ikke gå på bekostning av kvaliteten og de faglige vurderingene som ligger til grunn for vedtakene. Og vi frykter samtidig at ytterligere instruksjer og reguleringer fra myndighetene kan virke imot sin hensikt.

2. Fremmet forslag: *Stortinget ber regjeringen pålegge nettselskapene å undersøke fjernvarmekapasiteten i de områdene hvor man vet at det er fjernvarmeinfrastruktur, før man eventuelt gir kunden tilknytning til strømnettet, for å sikre at man utnytter energiresursene best mulig, for å forhindre bygging av dobbel infrastruktur og for å sikre nettkapasitet til dem som trenger det.*

Tekna mener at fjernvarme er en viktig del av energimiksen og at det er viktig å utnytte overskuddsvarme der det er mulig. Fjernvarme bidrar blant annet til å avlaste kraftnettet og å begrense behovet for strøm til oppvarming.

Fjernvarmeselskapene forteller at det har vært en utfordring at de ikke blir likestilt med øvrige energiselskaper. For eksempel fikk de store utfordringer da strømsøtten kom og det var også stor bekymring rundt innføringen av Norgespris, frem til at man landet på en ordning som også inkluderte fjernvarmekundene. I tillegg kommer dette med manglende infrastruktur for CCS for avfallsforbrenningsanlegg, som gjør at de går en utfordrende tid i møte nå som avgiftene for utslipp øker. Slik infrastruktur er svært kostbar, og da særlig for mindre og mer avsidessliggende industrianlegg. Se innspillet vårt under punkt 3 for mer informasjon og forslag til løsning på denne utfordringen.

Det snakkes i bransjen om at det ikke er forutsigbart å satse på fjernvarme, blant annet på grunn av uforutsigbare rammevilkår og fordi kostnadene øker.

Tekna mener at fjernvarmeselskaper må sidestilles med strømselskaper og nettselskaper. Og at regjeringen må sørge for forutsigbare rammevilkår for fjernvarmebransjen. I tiden fremover trenger vi mer energi og mer kapasitet i strømmettet. Da er det viktig at fjernvarme er en del energimiksen og at vi utnytter tilgangen på overskuddsvarme maksimalt.

Det kan være at vi har misforstått intensjonen i dette forslaget, men slik forslaget er formulert har Tekna også følgende spørsmål:

- Kan Stortinget pålegge kommersielle selskaper, som nettselskapene, å henvise potensielle kunder til en konkurrent, i dette tilfellet fjernvarmeselskap, å undersøke om konkurrenten har kapasitet, før de eventuelt inngår en avtale med den potensielle kunden?

3. Fremmet forslag: *Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å fjerne CO₂-avgiften for norske avfallsforbrenningsanlegg.*

Tekna mener at ordningen i dag, med en gradvis økning i CO₂-avgiften, fungerer. Samtidig mener vi at det er behov for helhetlige virkemidler for etablering av verdikjeder for CO₂-håndtering, og da særlig for mindre aktører som avfallsforbrenningsanlegg. Norske industribedrifter har iverksatt tiltak for å redusere klimagassutslipp og energibruk. Samtidig melder de om at de trenger virkemidler, infrastruktur og forutsigbare rammevilkår for å kunne gjøre de resterende investeringene som må til for å nå klimamålene som de og Norge er forpliktet til.

Tekna mener at regjeringen må få på plass målrettede investeringer i transport- og lagringsinfrastruktur for CO₂. Etterslep i nødvendige investeringer kan føre til at industrien flyttes til andre land. Det vil igjen resultere i tap av arbeidsplasser og sannsynligvis også utslipp vi ikke har mulighet til å regulere.

Tekna har sammen med Norsk Industri, Zero, Bellona, Offshore Norge og Fellesforbundet, i brev til energi- og miljøkomiteen, næringskomiteen og finanskomiteen den 13. november 2025, tatt til orde for en utvidet virkemiddelpakke, som i tillegg til omvendt avgift for negative utslipp, innfører en auksjonsbasert støtteordning for fossile utslipp, og målrettede tiltak for å koordinere investeringsbeslutninger for norske CO₂-verdikjeder, for eksempel gjennom et privat-statlig samarbeid for etablering av nødvendig infrastruktur. Dette vil bidra til å styrke industriens konkurransekraft og gi nødvendig forutsigbarhet.

4. Fremmet forslag: *Stortinget ber regjeringen gjøre de nødvendige endringene i inntektsrammen, slik at nettselskapene får dekning for investering og drift av ny teknologi som kan bidra til å utnytte nettet bedre.*

Innovasjon og utvikling i energisektoren er helt avhengig av teknologiske løsninger og de kloke hodene som skal finne og utvikle disse. På generelt grunnlag er Tekna en pådriver for teknologiutvikling og det å benytte fagkunnskap og teknologi til å løse utfordringer og optimalisere løsninger. Teknas medlemmer jobber i nøkkelposisjoner for å drive frem denne utviklingen. En videre teknologiutvikling krever nok og rett kompetanse. Tekna ser med bekymring på realfagskrisen som Norge står i med tanke på framtidig tilgang til helt sentral kompetanse som trengs for nødvendig utvikling og innovasjon.

7. Fremmet forslag: *Stortinget ber regjeringen forenkle saksbehandlingen av nye konsesjonssøknader i NVE for både nett- og kraftutbygging.*

Se vårt innspill til punkt 1.

10. Fremmet forslag: *Stortinget ber regjeringen åpne for at tilkobling til strømnnett på vilkår for næringslivet kan brukes i større grad enn i dag, særlig med henblikk på å sikre tilgjengelig kapasitet for forsvar, forsvarsindustri og andre sikkerhetspolitiske formål.*

Tekna har støttet forslaget om mulighet for prioritet i tilknytningskøen av hensyn til nasjonale sikkerhetsinteresser. Vi viser til vårt svar på høring om forslag fra Energidepartementet om endringer i energiloven om prioritert nettilknytning av hensyn til nasjonale sikkerhetsinteresser. Der spilte vi inn at vi mener at dette er en riktig prioritering, sett i lys av dagens sikkerhetspolitiske situasjon og samfunnsutviklingen. Vi påpekte at det var behov for en tydeliggjøring i forskrift av hvordan beslutningsprosessen for prioritering av nettilknytning er tenkt, samt hvilke kriterier som skal vektlegges i avgjørelsene om en slik prioritering. Og at en slik lovendringen ikke løser utfordringene vi har med å få til en raskere grønn omstilling. Vi trenger mer fornybar kraft og nettkapasitet for å sørge for god energisikkerhet og – beredskap, konkurransedyktige priser og forutsigbarhet for næringslivet.

<https://www.tekna.no/globalassets/filer/politikkdokumenter/horingsdokumenter/2025/20250926-horingsinnspill---forslag-fra-energidepartementet-om-endringer-i-energiloven-om-prioritert-nettilknytning-av-hensyn-til-nasjonale-sikkerhetsinteresser.pdf>